

	СИЛАБУС навчальної дисципліни «МАКРОЕКОНОМІКА»
	Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u> Спеціальність: <u>072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>
	Рік навчання: <u>2-й, семестр 4-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредити</u> Назва кафедри: <u>Економіки та підприємницької діяльності</u>
	Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	к.е.н., доц. Хаєцька Ольга Петрівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	haetska@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Макроекономіка» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 30 год.; практичні заняття 28 год., самостійна робота - 62 год.

Формат проведення: залік, практичні заняття, консультації.

Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з таких дисциплін: «Соціологія і політологія», «Вища математика», «Мікроекономіка», «Фінанси», «Статистика», «Державні фінанси».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Менеджмент», «Економіко-математичні методи та моделі», «Фінансовий ринок», «Енергоефективність та альтернативні джерела енергії».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Макроекономіка» забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмінь з даної дисципліни. Завдяки дисципліні «Макроекономіка» забезпечується теоретико-методологічний зв'язок між загальнотеоретичною та прикладною підготовкою фахівців фінансово-економічного профілю.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає у вивченні законів економічної поведінки та

механізму прийняття рішень з питань механізму функціонування національної економіки в умовах ринкових відносин. При цьому в центрі уваги перебувають причинно-наслідкові зв'язки в економіці, що знаходять своє відображення через такі категорії, як сукупний попит і сукупна пропозиція, інфляція, сукупні видатки і валовий внутрішній продукт, зайнятість і безробіття, державний бюджет, платіжний баланс, валютний курс тощо.

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка здобувачів, розкриття основних положень макроекономічних теорій, на які спирається сучасна макроекономічна наука та господарська практика; висвітлення системи основних макроекономічних показників та індикаторів макроекономічної нестабільності; розкриття механізму окремих складових макроекономічної політики (фіскальної, монетарної, зовнішньоекономічної, соціальної); визначення можливостей макроекономіки як інструменту для прийняття обґрунтованих рішень на національному рівні.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральну компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Макроекономіка як наука	2	2	5
2	Макроекономічні показники в системі національних рахунків	2	2	6
3	Товарний ринок	2	2	5
4	Сукупні витрати і ВВП. Кейнсіанська модель рівноваги	4	4	6
5	Грошовий ринок	4	4	4
6	Макроекономічна нестабільність	4	4	6
7	Держава в системі макроекономічного регулювання	2	2	6
8	Одночасна рівновага на товарному та грошовому ринках: модель IS-LM	2	2	6
9	Економічна динаміка	4	2	6
10	Зовнішньоторговельна діяльність	2	2	6
11	Механізм зовнішньоекономічної діяльності	2	2	6
Разом		30	28	62

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру, презентацій). Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, виконання здобувачем запланованої самостійної роботи, контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи. Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	24	щотижнево	Усне опитування, тестування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами, опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу, опрацювання першоджерел)	12	щотижнево	Усне опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру; презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	14	1 раз на 2 тижні -ної сесії	Усне опитування, обговорення, виступ з презентацією, розрахункові та розрахунково-графічні роботи
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування, виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять (самостійне опрацювання тестів відповідно до теми практичного заняття; самостійне розв'язання типових задач, ситуаційних вправ)	12	1 раз на 2 тижні	Спостереження за виконанням, виконання контрольних робіт, тестування
Разом		62		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. McConnell, Campbell. Economics : Principles, Problems, & Policies : [англ.] / Campbell McConnell, Stanley Brue, Sean Flynn. 21st Ed. McGraw-Hill, 2018.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навчальний посібник.: У 2 кн. - Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. За ред. С. Панчишина і П. Островерха. - 4-те вид. випр. І допов. К: Знання, 2016. 723 с.
3. Базилінська О.Я. Макроекономіка: Навч. Посіб. К: Центр навчальної літератури, 2015. 442 с.
4. Базилевич, В.Д. Макроекономіка: підручник. 4-те вид., перероб. і доп.. - Київ: Знання, 2018. 743 с.
5. Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. зал. освіти: У 2 ч. За ред. С.Будаговська, О. Кілієвич, І. Луніна та ін.; За заг. Ред. С. Будаговської.. - К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2017. 517с.
6. Небава М.І. Теорія макроекономіки. Навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2013. 536 с.
7. Панчишин С.М. Макроекономіка: Навч. Посібник, Вид. 3-ге, стереотипне. К.: Либідь, 2005. 616 с.

Додаткова література

1. Olha Khaietska, Mark Myronenko, Olena Polova, Natalia Koval Capitalization of banks: theory, practice and directions of ensuring. Banks and Bank Systems, 13: 173-183, 2018.
2. Olha Khaietska. Analysis of key macroeconomic indicators and features of economic growth of Ukraine. *Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts Katowice School of Technology*. Copyright by Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach. 2019. 23-32 p.
3. Broyaka Antonina, Khaietska Olha Unemployment as a major socio-economic problem of society development. *Polish journal of science*. 2020. № 27. Vol. 2. P. 57-67.
4. Брояка А.А. Тенденції розвитку ринку праці України в сучасних умовах / А.А. Брояка, Р.О. Лукіяненко. *Економіка. Фінанси Право*. 2019. №. 2/2. С. 4 - 9.
5. Хаєцька О.П. Особливості економічного зростання в Україні та світі. Електронне наукове фахове видання. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>
6. Хаєцька О.П. Основні макроекономічні показники та їх вплив на зростання добробуту населення України. / Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку, менеджменту, фінансів та права» (Полтава, 26 січня 2019 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2019. Ч.2. С. 53-55.
7. Хаєцька О.П. Аналіз проблем та перспектив зовнішньої торгівлі України з країнами ЄС. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2021. № 4 (58). С. 132-149. DOI: 10.37128/2411-4413-2021-4-9. URL: <http://efm.vsau.org/uk/particles/analiz-problem-i-perspektiv-zovnishn-oyi->

torgivli-ukrayini-z-krayinami-yes.

8. Хаєцька О.П. Органічне виробництво як складова забезпечення продовольчої безпеки України. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. № 4 (62). С. 57-74. DOI: 10.37128/2411-4413-2022-4-4.

9. Хаєцька О.П., Лояніч В.О. Забезпечення продовольчої безпеки України в умовах війни. *Ефективна економіка*. 2023. № 6. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.6.47>

10. Хаєцька О.П., Бабій І.І. Цифрові інновації в аграрному секторі: аналіз ефективності та перспективи впровадження в Україні. *Бізнес-навігатор*. 2024. Вип. 3 (76). С. 191-197. URL: http://business-navigator.ks.ua/journals/2024/76_2024/34.pdf

11. Хаєцька О.П. Інноваційно-інвестиційне забезпечення розвитку аграрного сектору економіки України. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. № 2 (68). С. 123.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://ukrstat.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://minfin.com.ua/>

3. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

6. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ п.п.	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	6
3	Виконання домашніх завдань, розрахункових та розрахунково-графічних робіт	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	10
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру; презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	8
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	7
3	Виконання домашніх завдань, розрахункових та розрахунково-графічних робіт	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	10
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру; презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	8
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни